

Mahatma Gandhi University.

Restructured Syllabus -PGCSS

MODEL QUESTION PAPER

M.A Programme in Sanskrit (Special) Vyakarana.

Semester-II

Course VII- Core-VII – Mahabhasya-I

Text: .Mahabhasya Ahnikas-3&4

Time-3 Hours

Maximum Weights-30

अधोनिर्दिष्टेषु पञ्च एकपुटमनतिक्रम्य उपन्यस्यत-

१. वृद्धिरादैच् इत्यत्र चकारस्य कुत्वं कस्मान्न भवति ?
२. मुखनासिकेति सूत्रे नासिकाग्रहणं किमर्थम् ?
३. का नाम इतरेतराश्रयता ? विशदयत ।
४. न धातुलोप आर्धधातुके इति सूत्रे धातुग्रहणं किमर्थम् ?
५. दीधीवेवीटाम्- इटः ग्रहणं कथं कर्तुं शक्यमिति प्रतिपादयत ?
६. को नाम माठरकौण्डिन्यायः ?
७. संज्ञासंज्ञिनोरसन्देहः कथमिति प्रतिपादयत ।
८. द्वयोर्हलोः संयोगे दोषः कः इति प्रतिपादयत ।

1x5=5

अधोनिर्दिष्टेषु पञ्चप्रश्नानाम् उत्तराणि पुटद्वयमनतिक्रम्य अपन्यस्यत-

९. पुगन्तलघूपधग्रहणमनन्त्यनियमार्थम् । व्याख्यात
१०. सवर्णसंज्ञायां भिन्नदेशेष्वतिप्रसङ्गः प्रयत्नसामान्यात् । विशदयत
११. अज्झलोः प्रतिषेधे शकारप्रतिषेधः अज्झल्ल्वात् । विशदयत
१२. संयोगसंज्ञायां सहवचनं यथान्यत्र । व्याख्यात
१३. तुल्यरूपे संयोगे द्विव्यञ्जनविधिः । विशदयत
१४. अभेदकाः गुणाः । विशदयत ।
१५. तस्यावचने वचनप्रामाण्यात् । विशदयत ।
१६. सिद्धं तु आस्ये तुल्यदेशप्रयत्नं सवर्णम् । व्याख्यात ।

2x5=10

अधोनिर्दिष्टेषु प्रश्नत्रयमुपन्यस्यत-

१७. वृद्धिरादैच् इत्यत्र तद्भावितपक्षः कथं निराक्रियते?
१८. नाज्झलौ इति सूत्रं भाष्यरीत्या व्याख्यात।
१९. इको गुणवृद्धी इत्यत्र इग्रहणप्रयोजनं विवृणुत।
२०. न धातुलोप आर्धधातुके इति सूत्रं कथं भाष्यकारेण प्रत्याख्यातम्?
२१. क्विडतिप्रतिषेधे तन्निमित्तग्रहणमुपधारोर्वीत्यर्थम्। यथाभाष्यं सविस्तरं प्रतिपादयत
२२. प्रत्येकं संयोगसंज्ञा वा उत् द्वयोर्द्वयोरिति विचारयत। 5x3=15